

Inspiratiebijeenkomst Zorgzame Dorpen: wat heeft u gemist?

29 maart 2018

Doel van de bijeenkomst is om kennis te delen, ervaringen uit te wisselen, van elkaar te leren en elkaar vooral ook te inspireren! Via Netwerk Zorgzame Dorpen worden Zorginitiatieven bekend gemaakt en kan er verbinding worden gelegd. Op deze wijze faciliteert Doarpswurk Netwerk Zorgzame Dorpen de dorpen en hoeft het wiel niet steeds opnieuw uitgevonden te worden. Na een gezellig uurtje met soep en een broodje starten de presentaties.

Presentatie Cees Hesse vertelt over Naabuur Vledder. Vledder is een dorp in Drenthe van 1900 inwoners. De ambitie is om een zelfstandig dorp te worden. De hoofdvraag van het project was: hoe kunnen we de sociale zorgstructuur verbeteren?

Bekijk de [Presentatie Naabuur Vledder](#)

Oorsprong vraag: vanuit overheidswege is er een kanteling in het beleidsdenken. Meer toe naar een participatiesamenleving.

Vledder heeft 10 buurten. Met bovenstaande aanleiding zijn mensen buurt voor buurt afgegaan om met alle inwoners buurtgesprekken te hebben wat mensen belangrijk vinden en wat het betekent het dat je van zorgen voor naar zorgen dat gaat.

Enkele bevindingen waren bijvoorbeeld:

- Mensen zijn tevreden over de thuis- en wijkzorg;
- Met namen de ongeplande zorg (dus als het niet van tevoren is afgesproken) duurt lang.
- Weinig afstemming tussen vrijwilliger en professionele zorg;

- Het is lastig om een grens aan te geven wat je mag vragen tussen burens onderling? Er is een gat tussen wat de overheid doet en wat je van burens kunt vragen. Een woon en zorgcentrum wordt gemist.

Bij de buurtgesprekken waren geen ambtenaren en geen zorgorganisaties betrokken. Die zijn namelijk snel geneigd om te zeggen; dat doen we al. We wilden echt de mening horen van de inwoners.

De buurtgesprekken creëren ook een sterke gemeenschapszin en onderlinge verbondenheid. Een vraag die vaak werd gesteld: wat gebeurt er als ik ouder word “kan ik blijven wonen in het dorp of moet ik naar een grotere kern?”

Er is behoefte aan een plek in het dorp waar onafhankelijke en objectieve informatie wordt geboden over zorg.

De bevindingen zijn uitgewerkt tot aanbevelingen in een kerngroep van 25 mensen. Daar zijn weer subgroepen uit gevormd van ongeveer 4 mensen. Die stellen dan bepaalde zaken aan de orde, bijvoorbeeld bij de huisarts. Instellingen schrokken van de vragen.

Het dorp heeft inkoopvoorwaarden opgesteld. Ook heeft het van de verzekeraar (Zilveren Kruis) geld gekregen om een eigen wijkverpleegkundige aan te stellen.

In april 2015 is het informatie en contactcentrum opgericht. Dit centrum heeft diverse doelstellingen, waaronder een signalering- en coördinatiefunctie.

In 2016 en 2017 zijn er opnieuw buurtgesprekken geweest met als hoofdvraag wat er voor nodig is om de sociale infrastructuur te versterken.

In de toekomst hopen ze een woon- en zorgcentrum te openen met zowel huur als koopwoningen. De huurwoningen zijn dan voor mensen die langdurige zorg nodig hebben en de koopwoningen voor mensen die ontzorgt willen worden.

Presentatie Tirza van Axel Wallenburg

Tirza is een zorgcoöperatie in de Trynwâlden (6.640 inwoners) die wil zorgen voor zorg.

De reden om een zorgcoöperatie op te zetten zijn in grote lijnen hetzelfde als die van Naobuur Vledder, onder andere dat mensen langer thuis moeten en willen blijven wonen.

De vragen en zorgen van de inwoners hebben centraal gestaan bij de vorming van een zorgcoöperatie.

Bekijk de [Presentatie Tirza Zorg en Welzijn](#)

Tirza is van mening dat ze aanvullend zijn aan het dorpenteam doordat ze onafhankelijk en vernieuwend zijn en aanvullende kennis hebben in plaats van algemene kennis. Het dorpenteam denkt daar echter wat anders over waardoor er frictie ontstaat.

De coöperatie heeft drie speerpunten; zorgcoach, ZorgThuis en Kleinschalige woonvoorzieningen in de dorpen. Dit doen ze met behulp van een tussenpersoon. Over de zorgcoach zal Rika de Jong wat vertellen. Zorgthuis is het aanwezig zijn van een hulpverlener voor langere tijd.

Voor de toekomst zijn er nog genoeg punten die Tirza graag zou willen doen (zie sheets 'gewenste zorg'). Er zijn een paar interessante nieuwe ontwikkelingen zoals het project ogen en oren met de Protestantse Gemeente Trynwâlden, KEARN, Dorpenteam en de Zorgcoach van Tirza.

Vragen uit de zaal

Hoeveel contributie betalen de leden?

Antwoord: €0,- Er is geld gekomen van het Iepen Mienskip Fûns (IMF), de diverse dorpsbelangen en de gemeente Tytsjerksteradiel. Daarvan kunnen de kosten van de zorgcoach worden betaald. Het idee is om het later maximaal €15,- per lid per jaar te maken. Alle leden die dan lid zijn van een plaatselijk belang, worden dan ook automatisch lid van Tirza.

Presentatie Rika de Jong – Zorgcoach Tirza

Trynwâlden is bekend geworden met de Omtinkers. Deze zijn echter allemaal wegbezuinigd.

Bekijk de presentatie van [Zorgcoach Tirza](#)

De zorgcoach is in principe aanvullend op het werk van het dorpen team. Een belangrijk deel is mensen wegwijs maken in zorgland. Je kunt kijken met de inwoners waar ze het beste gebruik van kunnen maken.

Op financieel gebied kan gekeken worden hoe het PGB het beste in kan worden gezet. Een voorbeeld was van iemand die eerst €1.400,- euro in de maand betaalde aan eigen bijdrage, maar nu met €900,- euro eigen bijdrage per maand meer zorg kon inzetten. De zorgcoach is onafhankelijk en bemiddelend en kijkt met je mee hoe je het plaatje van zorg rond kunt maken. Daarbij wordt gebruik gemaakt van creatieve oplossingen en wordt gezocht naar mogelijkheden. Er wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van aanbieders die er zijn. Verder ben je met andere partijen de ogen en oren in de praktijk.

Terugkoppeling van de tafels

De tafels bespraken de volgende drie vragen:

Is dit toepasbaar in jouw dorp?

Wat en wie heb je hiervoor nodig?

Welke obstakels en uitdagingen zie je?

1. Aan tafel zaten dames die al een zorgcoöperatie hadden opgezet in het dorp. Vooral gesproken over waar je mee begint. Eerst in gesprek met ouderen om de behoefte te inventariseren en vervolgens inspelen op die behoefte. Een tweede punt wat erbij moet worden gepakt is “Hoe houd je mensen zo lang mogelijk gezond?”
Voor kleine dorpen zijn de voorbeelden uit de presentaties te groot.
2. Gesproken over de vraag wat is je fundament? Elk dorp is anders. Uit de presentaties sprak een onafhankelijke bemiddelaar wel aan. In gesprek over behoeftes.
3. De voorbeelden zijn wel toepasbaar. De vrouwen in de groep zagen meer in het model van Vledder en de heren meer in Tirza. Je kunt niet alles één op één overnemen, maar wel de krenten in de pap er uit pikken. Om meer schaalgrootte te krijgen zou je kunnen samenwerken met andere dorpen. Wat daar voor nodig is zijn; geld, kennis, draagvlak en steun gemeente. De uitdagingen zitten in het meekrijgen van de gemeente, jongeren erbij te betrekken, alle neuzen uit de sociale kaart dezelfde kant op krijgen, het krijgen van vrijwilligers. Dat is wel mogelijk voor korte trajecten, maar voor langdurige zorg is dat lastig. BMRH-zorgcoöperatie (Friese Meren en Zuid-West Frl). Deze zorgcoöperatie heeft goed contact met de sociale wijkteams.
4. Toepasbaar is het altijd, maar de schaalgrootte is een probleem. Wat je nodig hebt is een goed humeur, eigenwijs zijn en doorzettingsvermogen.
Een uitdaging is om de start goed op poten te zetten.
5. Het is niet integraal toepasbaar omdat ieder dorp verschillend is in grootte, bevolkingssamenstelling en beschikbaarheid van vrijwilligers. Belangrijk is: ga geen oplossingen bedenken voor de problemen die er niet zijn. De buurtgesprekken zijn dus erg belangrijk. Wie je nodig hebt zijn de huisarts, vrijwilligers, mantelzorgers, gebiedsteams, kerken etc. De hobbels zijn tijd, continuïteit, verantwoordelijkheid en draagvlak.
Vraag aan Doarpswurk: handreiking voor dorpsgesprekken.
6. Het is toepasbaar, maar er moet wel draagvlak en contact zijn. Er moet een soort van wederkerigheid inzitten: wat kun je voor elkaar betekenen. Voor een klein dorp is het wel te realiseren, maar dan moet er wel een samenwerking worden gezocht.
7. Vledder is voor deze groep wel toepasbaar. Wel belangrijk om eerst de vraag te zoeken en vanuit daar verder te werken. Deze partij raad af om met gemeente en zorgverzekeraars aan tafel te gaan zitten.

8. Aan deze tafel zaten dorpen in verschillende stadia. Wat je nodig hebt is eigenwijsheid en een coöperatieve gedachte. Verder in gesprek met Vledder en Tirza.

Laatste adviezen sprekers

Axel: kopieer wat er al is. Wij hebben statuten, subsidieaanvragen etc. U mag alles krijgen en gebruiken. U kunt eruit pikken wat voor u nuttig is.

Vledder: ga eerst in gesprek met de inwoners. Niet alleen de structuur opzetten.

Eddy: meldt uw initiatieven aan op de website

www.netwerkzorgzamedorpen.frl